

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.3.2021
COM(2021) 102 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOGE

k

**SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic

{SWD(2021) 46 final}

PRILOGA 1: KLJUČNI UKREPI KOMISIJE

PRILOGA 2:
REVIDIRAN PREGLED SOCIALNIH KAZALNIKOV

	<i>Glavni kazalniki</i>	<i>Sekundarni kazalniki</i>	<i>Cilji trajnostnega razvoja</i>
Enake možnosti	Udeležba odraslih v izobraževanju v zadnjih 12 mesecih** Delež mladih, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje Raven digitalnega znanja in spretnosti posameznikov Delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljaajo (15–29) Vrzel stopnje zaposlenosti po spolu Razmerje kvartilnih razredov (S80/S20)	Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo Slabši uspeh v izobraževanju (vključno z digitalnimi znanji in spretnostmi**) Udeležba nizkokvalificiranih odraslih v izobraževanju** Delež brezposelnih odraslih, ki so nedavno sodelovali v izobraževalnih dejavnostih** Razlika v deležu učencev v spodnji in zgornji četrtini socialno-ekonomskega indeksa s slabšim uspehom (PISA)** Razlike med spoloma pri zaposlitvah s krajšim delovnim časom Neprilagojena plačna vrzel med spoloma Delež prihodkov oseb v spodnjih 40 % prebivalstva glede na dohodek (cilj trajnostnega razvoja)**	4. Kakovostno izobraževanje 5. Enakost spolov 10. Zmanjšanje neenakosti
Pošteni delovni pogoji	Stopnja zaposlenosti Stopnja brezposelnosti Stopnja dolgotrajne brezposelnosti Rast bruto razpoložljivega dohodka gospodinjstev na prebivalca	Stopnja delovne aktivnosti Stopnja brezposelnosti mladih Trenutna zaposlenost glede na trajanje zaposlitve Stopnja prehajanja s pogodb o zaposlitvi za določen čas na pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas Delež neprostoVOLjno zaposlenih za določen čas** Nesreče pri delu s smrtnim izidom na 100 000 delavcev (cilj trajnostnega razvoja)** Stopnja tveganja revščine zaposlenih	8. Dostojno delo in gospodarska rast
Socialna zaščita in vključevanje	Stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti Stopnja tveganja revščine ali izključenosti pri otrocih (0–17)** Učinek socialnih transferjev (razen pokojnin) na zmanjšanje revščine Vrzel v zaposlenosti invalidov** Preobremenjenost s stanovanjskimi stroški** Otroci, mlajši od treh let, v formalnem otroškem varstvu Neizpolnjene potrebe po zdravstveni oskrbi po lastnem poročanju	Stopnja tveganja revščine Stopnja resne materialne in socialne prikrajšanosti Osebe, ki živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo Huda stanovanjska prikrajšanost (lastnik in najemnik) Mediana vrzeli tveganja revščine** Stopnja prejemanja socialnih prejemkov [delež posameznikov, starih 18–59 let, ki prejemajo kakršne koli socialne prejemke (razen starostnih), v populaciji s tveganjem revščine]** Skupni socialni izdatki po namenu (v % BDP): socialna zaščita, zdravstveno varstvo, izobraževanje, dolgotrajna oskrba** Kritje nadomestil za brezposelnost [med kratkotrajno brezposelnimi]** Kritje potreb po dolgotrajni oskrbi** Skupno nadomestitveno razmerje za pokojnine Delež prebivalstva, ki ne more ustrezno ogrevati svojega doma (cilj trajnostnega razvoja)** Povezljivost v okviru indeksa digitalnega gospodarstva in družbe Otroci od tretjega leta starosti do šoloobvezne starosti v formalnem otroškem varstvu** Samoplačniški izdatki za zdravstveno varstvo Leta zdravega življenja pri starosti 65 let: ženske in moški Standardizirana umrljivost zaradi stanj, ki jih je mogoče preprečiti ali zdraviti (cilj trajnostnega razvoja)**	1. Odprava revščine 3. Zdravje in dobro počutje

** Nov kazalnik v primerjavi s sedanjo različico pregleda kazalnikov (v oklepajih okvir, v katerem se trenutno uporablja)

Opomba – za dopolnitev analize se bodo po potrebi uporabile razčlenitve kazalnikov iz pregleda socialnih kazalnikov po starostni skupini, spolu, državi rojstva in statusu invalidnosti.

PRILOGA 3: NAČELA STEBRA, RAZGLAŠENA NA VRHU V GÖTEBORGU LETA 2017

	1. Izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje <i>Vsakdo ima pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da lahko ohrani in pridobi znanja in spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela.</i>
	2. Enakost spolov <i>a. Na vseh področjih, tudi v zvezi z udeležbo na trgu dela, pogoji za zaposlitev in poklicnim napredovanjem, je treba zagotoviti in spodbujati enako obravnavanje in enake možnosti žensk in moških.</i> <i>b. Ženske in moški imajo pravico do enakega plačila za delo enake vrednosti.</i>
	3. Enake možnosti <i>Ne glede na spol, raso ali narodnost, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost ima vsakdo pravico do enakega obravnavanja in enakih možnosti v zvezi z zaposlitvijo, socialno zaščito, izobraževanjem ter dostopom do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti. Spodbujajo se enake možnosti nezadostno zastopanih skupin.</i>
	4. Aktivna podpora zaposlovanju <i>a. Vsakdo ima pravico do hitre in prilagojene pomoči za izboljšanje možnosti za zaposlitev ali samozaposlitev. To vključuje pravico do podpore za iskanje zaposlitve, usposabljanje in prekvalifikacijo. Vsakdo ima pravico, da med poklicnimi prehodi prenese socialno zaščito in pravice do usposabljanja.</i> <i>b. Mladi imajo pravico do nadaljnjega izobraževanja, vajeništva, pripravništva ali ponudbe za zaposlitev v štirih mesecih od dne, ko postanejo brezposelni ali prenehajo z izobraževanjem.</i> <i>c. Brezposelni imajo pravico do prilagojene, stalne in ustrezne podpore. Dolgotrajno brezposelni imajo najpozneje po 18 mesecih brezposelnosti pravico do poglobljene individualne ocene.</i>
	5. Varna in prilagodljiva zaposlitev <i>a. Ne glede na vrsto ali trajanje delovnega razmerja imajo delavci pravico do poštenega in enakega obravnavanja v zvezi z delovnimi razmerami, dostopom do socialne zaščite in usposabljanjem. Spodbuja se prehod k zaposlitvam za nedoločen čas.</i> <i>b. V skladu z zakonodajo in kolektivnimi pogodbami se delodajalcem zagotovi potrebna prožnost, da se lahko hitro prilagodijo na spremembe v gospodarskem okolju.</i> <i>c. Spodbujajo se inovativne oblike dela, ki zagotavljajo kakovostne delovne razmere. Spodbujata se podjetništvo in samozaposlovanje. Olajšuje se delovna mobilnost.</i> <i>d. Preprečujejo se zaposlitvena razmerja, ki vodijo do negotovih delovnih razmer, vključno s prepovedjo zlorab netipičnih pogodb o zaposlitvi. Poskusne dobe ne bi smele trajati nerazumno dolgo.</i>
	6. Plače <i>a. Delavci imajo pravico do poštenih plač, ki zagotavljajo dostojen življenjski standard.</i> <i>b. Zagotovijo se primerne minimalne plače, ki omogočajo izpolnjevanje potreb delavcev in njihovih družin glede na nacionalne gospodarske in socialne razmere ter hkrati zagotavljajo dostop do zaposlitve in motivacijo za iskanje dela. Preprečuje se revščina zaposlenih.</i> <i>c. Plače se določijo na pregleden in predvidljiv način in v skladu z nacionalnimi praksami in ob spoštovanju avtonomnosti socialnih partnerjev.</i>
	7. Informacije o pogojih za zaposlitev in zaščiti v primeru odpustitve <i>a. Delavci imajo pravico, da so ob nastopu zaposlitve pisno obveščeni o svojih pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz delovnega razmerja, vključno o poskusni dobi.</i> <i>b. Pred odpustitvijo imajo delavci pravico, da so obveščeni o razlogih in da se jim določi razumno dolg odpovedni rok. Imajo pravico do dostopa do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov ter, v primeru neupravičene odpustitve, do pravnega sredstva, vključno s primernim nadomestilom.</i>
	8. Socialni dialog in udeležba delavcev <i>a. Potrebno je posvetovanje s socialnimi partnerji glede zasnove in izvajanja ekonomskih, zaposlitvenih in socialnih politik v skladu z nacionalnimi praksami. Spodbujati jih je treba k pogajanju in sklenitvi kolektivnih pogodb v zadevah, ki jih zadevajo, ter spoštovati njihovo avtonomijo in pravico do kolektivnih ukrepov. Če je primerno, se sporazumi med socialnimi partnerji izvajajo na ravni Unije in njenih držav članic.</i> <i>b. Delavcem oziroma njihovim predstavnikom je treba omogočiti pravočasno obveščanje in posvetovanje o zadevah, ki jih zadevajo, zlasti v primeru prenosa, prestrukturiranja in združitve podjetij ter kolektivnega odpuščanja.</i> <i>c. Spodbuja se podpora za večjo zmogljivost socialnih partnerjev pri krepitevi socialnega dialoga.</i>
	9. Ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem <i>Starši in osebe, ki morajo skrbeti za druge, imajo pravico do ustreznega dopusta in prožnih ureditev dela ter dostopa do storitev oskrbe. Ženske in moški imajo enak dostop do posebnega dopusta za opravljanje obveznosti oskrbe in se jih</i>

	<i>spodbuja, da ga uporabijo uravnoteženo.</i>
	10. Zdravo, varno in primerno delovno okolje ter varstvo podatkov <i>a. Delavci imajo pravico do visoke ravni varovanja zdravja in varnosti pri delu.</i> <i>b. Delavci imajo pravico do delovnega okolja, prilagojenega njihovim poklicnim potrebam, ki jim omogoča daljšo udeležbo na trgu dela.</i> <i>c. Delavci imajo pravico do varovanja njihovih osebnih podatkov v okviru zaposlitve.</i>
	11. Otroško varstvo in podpora za otroke <i>a. Otroci imajo pravico do cenovno dostopne in kakovostne predšolske vzgoje in varstva.</i> <i>b. Otroci imajo pravico do varstva pred revščino. Otroci iz prikrajšanih okolij imajo pravico do posebnih ukrepov za izboljšanje njihovih možnosti.</i>
	12. Socialna zaščita <i>Ne glede na vrsto ali trajanje zaposlitvenega razmerja imajo delavci ter v primerljivih pogojih tudi samozaposleni pravico do primerne socialne zaščite.</i>
	13. Dajatve za brezposelnost <i>Brezposelni imajo pravico do primerne aktivacijske podpore javnih služb za zaposlovanje za (ponovno) vključitev na trg dela ter za razumno dolgo obdobje do primerne nadomestila za brezposelnost v skladu z njihovimi prispevki in nacionalnimi pravili glede upravičenosti. Takšna nadomestila ne odvrčajo od hitre ponovne zaposlitve.</i>
	14. Minimalni dohodek <i>Vsakdo brez zadostnih sredstev ima pravico do primerne minimalnega dohodka, ki zagotavlja dostojno življenje v vseh obdobjih ter učinkovit dostop do potrebnega blaga in storitev. Za tiste, ki so delovno sposobni, bi se moral minimalni dohodek kombinirati s pobudami za (ponovno) vključitev na trg dela.</i>
	15. Dohodki in pokojnine za starejše <i>a. Upokojeni delavci in samozaposleni imajo pravico do pokojnine, ki ustreza njihovim prispevkom in zagotavlja primeren dohodek. Ženske in moški imajo enake možnosti za pridobitev pokojninskih pravic.</i> <i>b. Vsi starejši imajo pravico do sredstev, ki jim zagotavljajo dostojno življenje.</i>
	16. Zdravstveno varstvo <i>Vsakdo ima pravico do pravočasnega dostopa do kakovostnega in cenovno dostopnega preventivnega in kurativnega zdravstvenega varstva.</i>
	17. Vključevanje invalidov <i>Invalidi imajo pravico do dohodkovne podpore, ki zagotavlja dostojno življenje, storitev, ki jim omogočajo udeležbo na trgu dela in v družbi, ter delovnega okolja, prilagojenega njihovim potrebam.</i>
	18. Dolgotrajna oskrba <i>Vsakdo ima pravico do cenovno dostopnih in kakovostnih storitev dolgotrajne oskrbe, zlasti oskrbe na domu in skupnostnih storitev.</i>
	19. Stanovanja in pomoč za brezdomce <i>a. Dostop do socialnih stanovanj ali kakovostne pomoči pri pridobitvi stanovanj se zagotavlja vsem socialno ogroženim.</i> <i>b. Ranljive osebe imajo pravico do primerne pomoči in zaščite pred prisilno izselitvijo.</i> <i>c. Brezdomcem se zagotovijo primerna zatočišča in storitve, da se spodbudi njihovo socialno vključevanje.</i>
	20. Dostop do osnovnih storitev <i>Vsakdo ima pravico dostopa do kakovostnih osnovnih storitev, vključno z vodo, higieno, energijo, prevozom, finančnimi storitvami in digitalnimi komunikacijami. Socialno ogroženim osebam so na razpolago ukrepi za pomoč pri dostopu do teh storitev.</i>